

У К Р А Ї Н А
ЛИСЕЦЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО РАЙОНУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
33 сесія VIII демократичного скликання
Р І Ш Е Н Н Я № 13/08-2023

від «08» серпня 2023 року

селище Лисець

Про затвердження Програми «Повернення до життя» надання психологічної допомоги, психологічної реабілітації військовослужбовців-Захисників,Захисниць України та членів їхніх сімей, професійної адаптації ветеранів війни Лисецької селищної ради Івано-Франківського району Івано-Франківської області на період 2023-2025 роки

Відповідно до ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України « Про військовий обов'язок і військову службу» , Закону України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» , Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», Закон України «Про безоплатну правову допомогу», Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»,Закону України «Про соціальну роботу з сім'ями та молоддю»,Закону України «Про соціальні послуги»,постанови Кабінету Міністрів України від 29.11.2022 №1338 «Деякі питання надання безоплатної психологічної допомоги особам, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни,осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною,членам їх сімейта членам сімей загиблих(померлих) ветеранів війни і членам сімей загиблих(померлих) Захисників та Захисниць України відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни,гарантії їх соціального захисту», Лисецька селищна рада

ВИРІШИЛА:

- 1.Затвердити Програму «Повернення до життя» надання психологічної допомоги, психологічної реабілітації військовослужбовців-Захисників,Захисниць України та членів їхніх сімей, професійної адаптації ветеранів війни Лисецької селищної ради Івано-Франківського району Івано-Франківської області на період 2023-2025 роки.
- 2.Начальнику фінансового відділу Лисецької селищної ради Надії САМОЙЛЕНКО передбачити фінансування видатків на виконання Програми з бюджету Лисецької селищної ради.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань бюджету,фінансів та соціально-економічного розвитку (Христина РОМАНИШАК), та постійну комісію з питань освіти, культури, молоді і спорту, охорони здоров'я та соціального захисту населення (Мирослав ДРЕКАЛО).

Селищний голова

Анатолій ЛУЦАК

**Програма «Повернення до життя» надання психологічної допомоги,
психологічної реабілітації військовослужбовцям - захисникам, захисницям
України та членам їхніх сімей, професійна адаптація ветеранам війни
Лисецької селищної ради Івано-Франківського району Івано-Франківської
області на період 2023-2025 роки**

1. Визначення проблеми на розв'язання якої спрямована Програма.

1.1. З початку військової агресії РФ багато захисників-героїв України отримують поранення різного ступеня важкості під час ведення бойових дій.

Після надання першої медичної допомоги та спеціалізованого лікування у військових шпиталях військовослужбовці потребують фізичної та психологічної реабілітації.

Президентом України було поставлене завдання перед Кабінетом Міністрів та Верховною Радою України щодо налагодження та врегулювання процесів реабілітації військовослужбовців після поранень в зоні бойових дій та подолання ними бойових психічних травм.

Після лікування у шпиталі військовослужбовці стикаються з проблемою відновлення своєї фізичної та психологічної функціональності. Це дуже важливе завдання, оскільки військовослужбовець, який отримав поранення або бойову психічну травму та не пройшов належним чином реабілітацію не здатний ефективно вести бойові дії або повноцінно повернутись до мирного життя.

Для відновлення й зміцнення психічного здоров'я ветеранів війни необхідні багато секторальні дії, до яких мають залучатися не лише державні, а й місцеві органи. Саме місцеві органи мають можливість якнайшвидше знати ветеранів, розуміти їхні потреби та організовувати для них навчання психологічної допомоги.

Під психологічною допомогою слід розуміти низку заходів, спрямованих на підтримку психологічного та соціального добробуту людини, захист її психічного здоров'я та запобігання психічних розладів. Вважається, що соціальна та психологічна складові тісно пов'язані між собою. Психологічний стан людини (її емоційний стан, поведінка та когнітивна сфера) тісно пов'язані з соціальним контекстом (стосунками, родиною, громадою, в якій живе людина, економічним аспектом її життя та робочою сферою тощо). Коли йдеться про психічне здоров'я, то психологічну підтримку й допомогу важко відділити від соціальної, тому тут і надалі «психосоціальна допомога» залишатиметься в центрі нашої уваги.

Психосоціальна допомога на рівні громади - первинний, проте надзвичайно важливий рівень, на якому може бути надана своєчасна допомога найбільшій кількості людей із тим, щоб не допустити загострення психологічних проблем та переростання їх у розлади (у цьому випадку потрібна високоспеціалізована допомога).

Необхідність організувати на рівні територіальних громад дієву психосоціальну допомогу ветеранам війни та членам їхніх сімей обумовлена тим, що:

- громада добре знає своїх ветеранів і краще за інші центральні органи влади розуміє, хто з них потребує допомоги і якої саме;

- у громаді є всі важелі впливу, щоб надавати психологічну допомогу;

- послуги на місці значно доступніші, ніж ті, що надаються на великій відстані-за межами громади.

Враховуючи вищевикладене, є нагальна потреба у створенні Програми, націленої на реабілітацію військовослужбовців жителів Лисецької громади.

2. Мета Програми.

2.1. Метою програми реабілітації військовослужбовців є:

1) збереження або відновлення психічного здоров'я, загального благополуччя та якості життя, профілактика/попередження розвитку психічних та поведінкових розладів отримувачів послуг;

2) подолання складних життєвих обставин;

3) зниження частоти та тяжкості наслідків травматичних подій для психічного здоров'я особи;

4) попередження інвалідності.

2.2. Надання психологічної допомоги здійснюється з урахуванням таких принципів етичної та безпечної поведінки:

- поваги до прав людини, до честі та гідності, компетентності, наукової обґрунтованості застосування методів психологічної та психотерапевтичної допомоги;

- добровільності, що передбачає неможливість надання психологічних послуг без добровільної згоди отримувача послуг;

- конфіденційності - гарантування особистісної та соціальної безпеки отримувача послуг і збереження в таємниці всіх відомостей, отриманих в ході надання психологічної допомоги. Повідомлення даних про факт звернення, характер проблеми і результати психологічної допомоги тертим особам можливе або за згодою отримувача послуг, або в умовах виникнення загрози життю і безпеці самого отримувача послуг або іншій особі.

2.3. Успішність психологічної реабілітації військовослужбовців визначається в кожному окремому випадку створенням реального поетапного плану реабілітаційних заходів з урахуванням відповідних напрямів реабілітації.

Завдання реабілітації військовослужбовців, її форми та методи можуть змінюватися залежно від конкретних випадків.

2.4 Основними завданнями психологічної допомоги є:

1) діагностика психологічного стану отримувача послуг психометричними методами, які є валідними;

2) підтримка та відновлення функціонування особи у фізичній, емоційній, інтелектуальній, соціальній сферах;

3) психотерапія психічних та поведінкових розладів та станів, які виникли внаслідок хвороби /Травми, участі у бойових діях, надзвичайних ситуаціях, полону, відбування покарання тощо;

4) психологічна просвіта та інформування, психосоціальна підтримка отримувача послуг та членів його сім'ї.

2.5. Надання психологічної допомоги відбувається на трьох організаційних рівнях:

- соціально-психологічна підтримка та супровід (перший рівень);
- психологічна реабілітація (другий рівень);
- комплексна медико-психологічна реабілітація (третій рівень).

Надання психологічної допомоги першого рівня має на меті сприяння соціальній адаптації (реадаптації) отримувачів послуг, їх соціально- психологічну підтримку та супровід. Перший рівень психологічної допомоги включає сприяння психічному здоров'ю та психосоціальному благополуччю, а також профілактичні заходи з особливим акцентом на групах, сім'ях та окремих особах, які мають найвищий ризик потрапляння у складні життєві обставини через вплив несприятливих зовнішніх та/або внутрішніх чинників.

Психологічна допомога першого рівня надається також фахівцями із соціальної роботи та надавачами соціальних послуг відповідно до Законів України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» та «Про соціальні послуги».

Для надання психологічної допомоги першого рівня можуть залучатися особи, які не є фахівцями у сфері психічного здоров'я, але пройшли відповідну підготовку, у тому числі, члени громадських об'єднань ветеранів, та осіб з інвалідністю, фахівців із соціальної роботи, працівники закладів охорони здоров'я та закладів освіти, працівники органів військового обліку, зокрема центрів комплектування та соціальної підтримки, соціальних служб, інші громадські та благодійні організації відповідного напрямку діяльності, релігійні організації та церкви.

3. Основні завдання Програми

3.1. Здоров'я є головною цінністю, має важливе значення в житті кожної людини, надає можливість досягнути індивідуального і суспільного добробуту та благополуччя, головна умова стійкого економічного розвитку. Значна частка військовослужбовців, що приймали участь у бойових діях, має потребу в проведенні цілеспрямованих заходів з психологічної реабілітації. За даними ряду досліджень у 70 % колишніх учасників збройних конфліктів через 2 роки усе ще була присутня дезадаптація, яка виявлялась в нездатності до пристосування до мирного життя з такими ознаками: страх, високий рівень тривожності, відсутність оптимізму й активності в ситуації, алкоголізм, наркоманія тощо.

3.2. Основними завданнями програми є:

- усунення потенційної і реальне існуючої небезпеки психічного захворювання; реінтегрування особистості від аномальної ситуації до нормальних умов її попереднього життя, що передувало травматичній ситуації;
- відновлення особистісного і соціального статусу людини.
- створення сприятливих умов для надання медичних послуг;
- створення передумов для саморозкриття життєвих перспектив особистості ;
- об'єднання зусиль органів місцевого самоврядування , керівників підприємств , установ, організацій , що здійснюють діяльність на території об'єднаної територіальної громади в напрямку підвищення фізичного та психологічного стану військовослужбовців.

3.3. Психологічна допомога передбачає надання таких видів послуг:

1) групова робота – проведення психологічних тренінгів, занять із психологічної просвіти та інформування, надання психологічної допомоги у групах підтримки із застосуванням стандартизованих процедур, спрямованих на саморозкриття учасників таких груп, актуалізацію наявного досвіду і пошук шляхів їх розв'язання власних психологічних проблем, формування навичок самопізнання та саморозвитку, опанування нових комунікативних і поведінкових стратегій;

2) перша психологічна допомога – сукупність заходів з психологічної підтримки та практичної допомоги особам відразу після травматичних подій з метою зменшення симптомів стресу, сприяння коротко- та довгостроковим стратегіям функціонування і подолання особами стресової ситуації;

3) психологічна діагностика – проведення оцінки актуального психологічного стану та індивідуально-психологічних особливостей отримувача послуг, здійснення контролю за його психічним станом, визначення потреби та оптимальних методів психологічної допомоги;

4) психологічна просвіта та інформування (психоедукація)- проведення інформаційно-просвітницької роботи фахівцями з метою профілактики та розвитку психічних та поведінкових розладів, формування загального розуміння про власне психічне здоров'я та навичок турботи про нього ;

5) Психологічне консультування- цілісне, свідоме та планомірне застосування науково-обґрунтованих методів психологічної допомоги особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, пережили надзвичайні події, мають емоційні, поведінкові проблеми, що не відповідають діагностичним критеріям психічних розладів, а також можуть бути супутніми при психічних розладах;

б) психотерапія – цілісне, свідоме та планомірне застосування обґрунтованих методів психотерапії з метою профілактики та/або подолання психічних та поведінкових розладів, розв'язання особистісних та міжособистісних проблем, відновлення або компенсації психічних функцій та покращення якості життя отримувача послуг.

3.4. Психологічні послуги можуть надаватися у такій формі:

Індивідуальній – за відсутності сторонніх осіб;

Сімейній – разом із особами, що перебувають у родинних стосунках або проживають однією сім'єю;

Груповій – у групі з іншими отримувачами послуг у складі не більше як 10 осіб;

Вибір форми надання послуг залежить від виду послуги, мети, завдань, етапу та шляхів надання психологічної допомоги.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми.

4.1. Основними шляхами щодо розв'язання проблем у поліпшенні загального стану здоров'я військовослужбовців необхідно визначити:

підвищення ефективності використання наявних фінансових ресурсів;

забезпечення усіма послугами реабілітації військовослужбовців ;

поліпшення медичної допомоги військовослужбовцям;

корекція особистості отримувача послуг для забезпечення ефективного функціонування його в соціумі;

пробудження почуттів та «бажання жити»;

формування позитивних реакцій, мотивації, соціальних установок на життя та професійну діяльність;

створенням реального поетапного плану реабілітаційних заходів з урахуванням відповідних напрямів реабілітації.

забезпечити своєчасний початок реабілітації що забезпечує досягнення мети.

4.2. Фінансове забезпечення виконання Програми здійснюється за рахунок :

- фінансування з місцевого бюджету Лисецької селищної ради.
- надання фінансової підтримки із бюджету;
- залучення додаткових коштів для реабілітації військовослужбовців;
- інших джерел , не заборонених законодавством України.

4.3. Обсяг фінансування Програми визначатиметься, виходячи з конкретних завдань та наявних ресурсів місцевого бюджету, і може бути уточнений під час складання проекту бюджету чи у процесі його виконання.

4.4. Кошти на реалізацію Програми, що передбачаються бюджетом, виділяються окремим рядком.

4.5. Виконання Програми здійснюватиметься протягом 2023-2025 років в межах наявних та залучених матеріально-технічних та фінансових ресурсів.

Секретар селищної ради

Галина МАТІЄШИН

Додаток 1

До Програми «Повернення до життя»
надання психологічної допомоги, психологічної реабілітації
військовослужбовцям - Захисникам,
Захисницям України та членам їхніх сімей,
професійна адаптація ветеранам війни
Лисецької селищної ради Івано-Франківського району
Івано-Франківської області на період 2023 – 2025 роки

ПАСПОРТ

**Програми «Повернення до життя» надання психологічної допомоги,
психологічної реабілітації військовослужбовцям - Захисникам, Захисницям
України та членам їхніх сімей, професійна адаптація ветеранам війни
Лисецької селищної ради Івано-Франківського району Івано-Франківської
області на період 2023-2025 роки**

1	Ініціатор розроблення Програми	- Лисецька селищна рада;
2	Розробник Програми	- Лисецька селищна рада
3	Відповідальний виконавець Програми	- Лисецька селищна рада; - фінансовий відділ Лисецької селищної ради
4	Учасники Програми	- Лисецька селищна рада рада;
5	Термін реалізації Програми	2023-2025 роки
6	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	бюджет Лисецької селищної територіальної громади

Секретар селищної ради

Галина МАТІЄШИН